

Anno 1678

D. 2 Septembris, Höldtz medh Allmogen af Medelpad, Ordinarie Laghmans Tingh, uthi Selångers Sochne Stufwu, Nährwarande Efterskrefne
Nembdemänn

Niurunda S:n	Oluf Nilßonn j Nyland,	Häbiö S:	Joen Anderß i Bängling,
Tuhna S:n	Oluf Hanßonn j Bällestadh,	Indahl	Anders Olß i Ahrklo,
Stödhe S:n	Nills Nilßonn j Edstadh,	Selånger	Nils Anderß i Hulj,
Torp S:n	Lars Larßonn j Wijken,	Skiöön	Johan Olß i Corstadh,
Attmar S:n	Hans Nillßonn j Fiolstadh,	Liustorp	Hans Ingemarß i Högländ,
Allnöön S:n	Johan Siuhlß j Jerfwijk,	Lijden S:	Oluf Påfwelß i Bodha.

Förber:de Nembdemänn hafwa tillförende aflagdt dheres Nembdemans Edh, undantagandes **Joen Anderßonn j Bängling, Anders Oluffson j Ahrklo** och **Hans Ingemarßonn j Högländ**, hwilka nu medh hand å book efter Processen dhen præsterade.

Hindrich Anderßon j Finnestad och Torp Sochn, præsterade en HäradzRättens domb dher sammastädes fällt d. 14 Decembris 1676, om itt Testamente, hans **Swåger Joen Larßon j Hwalstad** skall hafwa giort A:o 1655 d. 8 Junij, Således, att ber:de Hindrich skulle äga all hans qwarlåtenskap, Om han gienom dödhen afginge /: efter han wardt Solldat :/ undantagandes 10 RP:r som bem:te Jons Fästemoö dher af hafwa skulle, och en Klädes Råck till hans Gudson. Och emedan han samma Testamentzskrift uthj 20 Åhrs tijd förtegad, och Joens Arfwingar j medlertijdh Vigilerat och Arfwet sin emillan deelt, efter dhet 15 Cap Erfd B. L.L., Så hafwer HäradtzRätten honom ber:de Testamente ifråndömbdt. Ber:de Hindrich inladhe een relation af 11 puncter ber:de Ährende Angående sampt andre Documenter dher tillhörige, hwilke alle uplästes, doch hafwer han j sitt Libell intet nämpt sin begiäran, uthan insisterade antingen niutha Testamentet till godho, efter han så stort beswär medh Hemmanet uthstådt, eller och, om hans **Swåger Tohl Steenßon** will ärfwa, han tå måtte betahla efter qvotan, ber:de beswär och Knechtelegor; Tohre Steenßon frågade om han skall betahla Knechtelegor för dhe Ähren som Hindrich besuttit Hemmanet; Wijste elliest een skrift gifwen af **Cappellanen H:r Joen Trundman** 1675 d. 11 Julij, dher uthj han betygar Tohls Hust:o Testamenterat sin Mann all sin Egendomb, enär han henne medh Herrans Högwärdige Nattward på hennes yttersta besöchte, och will dherföre hålla sigh ther widh; Säger och sigh intet äga någre penningar, uthan stå blått och bahr, Och om Hindrich haft någon rätt till Arfwet eller Testamentet, så skulle han ej låtit hans Hustru få Penningerna, uthan dhem hoos sig behollet, efter dhe ej blefwo tagne såsom itt Låhn, uthan som itt Arf.

Sententia.

Emillan **Hindrich Anderßonn j Finstad** Kiärande och hans **Swåger Tohre Steenßonn** Swarande, angående een appellerad Saak från **Torpz** Häradzting d. 14 Decemb: 1676 Om itt Testamente Hindrichz **Swåger Joen Larßonn j Hwalstad** skall giordt A:o 1655, dhet Hindrich till godho niuta wille, män blefwet honom ifråndömbdt, efter han dhet j 20 Åhr förtegad, och j medler tijdh låtet Jons Qwarlåtenskap komma Arfwingarne till dehlningz, medh annat mehre om Knechtestånd och lähnte Penningar, dher om Hindrich sin Swåger Thore nu sökia wille, är dhetta Rättens doom.

Häradsrättens doom, att Testamentet eij kan för dhe jnförde ordsaker komma **Hindrich** till godha, blifwer approberad och gilladt, och j dheth öfrige som Hindrich præterenderar, om han dher till fogh och skähl hafwer, må han sökia sinom Swåger Thore Steenß widh Häradsztinget.

Een doom afsagd på **Niuranda** Hössting A:o 1676 d. 6 Decembris framwijstes om 1½ Måhl Jordh j **Bäрге**, som **Johan Pehrßonn** dersammastädes äre frändömbde till **Bunstadh**, thijt the af ålder lydt och legadt hafwe, hwar emot Johan Pehrßonn appellerat, och emedhan han är siuker, kom hans **Fadher Pehr Johanßonn j Bäрга** och inladhe ett Libell emot **Nils Larßonn j Bunstad** om samma ährende, dher uthj han berättar dhe 1½ Måhl, af ålder legadt till hans hemman, medh Arf kommet dher ifrån, och nu åther medh Arf dhijt fallet igen, beropandes sikh äfwen willia niutha Kongl: Majj:tz Allernådigste Placat, att samma Jordh måtte liggia till hans hemman; Frågades huru långdt dheth är emillan Bunstadh och Bäргie; Swarades, två Byar liggia dher emillan förskilte medh sine Egor ifrån hwarannan, som **Befallningzmannen Wäl:t Jöran Bertellßonn** och **Gamble Nämbdemannen Oluf Nilßonn j Nyland**, dhen beggiom skyldh är och j Swägerskap förbunden, betygade; Och sade Befallningzmannen, Naturen gifwa dheth medh, att bem:te 1½ Måhl lydha till Bäрга hemmanet. Pedher Johanßonn opwijste och så **Abraham Olufßonns Borgares j Gevele** Attestatum, gifwet d. 26 Augusti sidstledne, dher uthi han betygar, att hans **Sal: Fadher Oluf Biörßonn** som war **född j Bunstadh**, låfwade sin Mågh Johan Perß:n att han skulle få Ärfwa medh sin Hustru dheth Ängiet som ligger under Bäргie, efter han intet hadhe såldt hwarken Huus eller Jordh j Bunstadh; Dher till medh Contesterade Befallningzmannen Bertellß:n att samma 1½ Måhl Jordh står j Jordeboken påförd Bunnestadh hemmanet, medh sådana ordh, att dheth hafwer 1½ Måhl i Bäргie, Nills Larßonn præterenderade få äfwen så wäll få löösa ber:de 1½ Måhl af Pehr Johanßonns j Bäргie Hustru, som han hennes Brödher och Styfmodher, efter upwijste qvittentier, som strax igen tages, uthlöst, Dher till nekade Pedher Johanßonn, williandes dhem under dheres gamble bohlestadh beholla.

Sententia.

Öfwer dhen appellerade Saak ifrån **Niuranda** Häradszting d. 6 Decemb: 1676, af **Johan Pehrßonn i Bäргia** emot **Nills Larßonn j Bunstad** om _ 1½ Måhl Jordh j Bäргia, dhe beggie efter Kongl: Majj:tz Aller Nådigste Placat A:o 1672 in Maijo uthgångidt præterendera under dheras hemman beholla, är dhetha LagmansRättens doom.

Emedhan uthaf Troowärdige Männ som acta uthwijsa, berättadt är, att dhe 1½ Måhl Jordh, Odisputerligen legadt och lydt, af begynnelsen till Bäргie, dheth bådhe Naturen skall medgifwa så wäll som Jordebooken uthj hwilken Skatten för 1½ Måhl Jordh j **Bäргie** ähr förđ in till Bunstadh; **Johan Pehrßonns Fadher** sägier och samma Jordh gienom arf wara kommen ifrån Bäргie, Män nu åther gienom arf dher till fallen, efter som hans Sohn bekommit **Oluf Biörßonns**, som j **Bunstadh** födder war, och dher hwarken Huus eller Jordh bewijses sållt hafwa, Dotter till Hustru, hwilken hennes Fadher skall dheth löfte giordt hafwa, att han medh henne skulle få Ärfwa Ängiedt j Bäргie liggjandes; Altså j ty HäradsRättens doom blifwer ophäfwen, dömes bem:te 1½ Måhl Jordh j kraft af Högbem:te Kongl: Majj:tz Placat emot Skattehemmannens förminskande, lydha till Bäргia, sådan dhen kommen är, hälst och therfore, att **Nils Larßonn** intet kan præterendera LösningzRätten till dhen Jordh j Bäргie, medh lijka skiähl, som han Jorden j Bunstadh inlöst.

Inladhe **fordom Regementskrifwaren Erich Isachßonn Backman**, en fullmacht honom gifwen af **Rådmännerne Wäl:t Johan Erichßonn och Johan Johanßonn j Hudwichs-Walld** d. 24 sidstledne Augusti, att uthföhra dheras från Fiääls Giästgifwaregårdz

Extraordinarie Häradzting d. 13 Julij appellerade Saak, om ett partije Brädher af 400 Tolfter, som äre dömbde dhem förlustige, samt twenne resor 40 m:r och 50 P Silfwermyndtz Expanser och skadestånd, hwilken domb han och insinuerade, dher emot dhe Wadpenningar gifwet, och till actionens uthförande jnladhe sitt Libell medh behörige Documenter, som woro HögWälborne H:r Gouverneurens relaxaon på bräderne uhr arresten, item een Förteckning på tagen skadha för **Nils Ångermans** skull, dher medh han dheres handell explicerar ej warit något Landzkiöp, ej heller skiedt Stadhen Sundswalldh till præiuditz, hwilken Fullmacht medh HäradzRättens Protocoll samt Doom och Libellen blefwo upläsne, hwar widh Nils Erichßonn Ångermann, som Swareman war, framwijste dhe Acta hwilka uthj Tingz Ransachningen åberopas, män tog dhem igen, och begiärade till Morgons få swara skriftelig på Fullmächtigens Backmans Libell, dhet honom Concederades, Och widh berörde Tingz Ransakning uplästes, dher som mentioneras om Arrest på Hußwaldzboerne och brädhen, Swarade **Befallningzmannen Wäl:t Jöran Bertellßon** sigh sådant ej afwettadt, som doch hadhe bordt honom kunnigas.

D. 3 Dito.

Inkom **Nills Erichßon Ångermann** medh sin Exception och bijfogade allegatis emot HudwichsWaldz Rådmännernes Ombudzmanns Libell, Angående dhet medh **Capitein H:r Dahlbom** Slutne Kiöp om ett partij Brädher, hwilken uplästes och efter begiäran handfickz Fullmächtigen att öfwersee, om han något mehra kunde hafwa dher emot at skrifwa.

D. 4 Dito.

Insinuerade **Fullmechtigen Backman** replicam emot **Nils Erichß:n Ångermann**, uthj dhen appellerade Saaken om Brädeshandelen, hwilken Ångerman emottog, att öfwersee, och om nödigt finnes, duplicera till Morgons.

I medler tijdh Confererades medh Nämnden, om icke dhet skulle wara, nödigdt, att **Capitein Dahlbom** komme tillstädes, emedhan han är dhen som Bräderne Sålldt till dhem bäggie som the sigh åberopa? till hwilken ända och uplästes hans breef **Nils Erichßonn** tillskrefwet d. 5 Febru: sidstledne, dher till Nembden samtychte; Blef altså Fullmechtigen Backman och Nils Erichßon Ångermann, hwilka begge sigh på hans breef beropade tilholdne, att dhe skaffa H:r Capiteinen tillstädes till Morgons, då Rätten efter hollet Conference medh honom, will Saaken afhielpa, sedhan Ångerman duplicerat.

d. 5 Dito.

Förekom **Capitein Manhaftig Johan Carlßon Dahlbom**, och efter tillfrågan om denne Handell, upwijste ett breef af Ångerman swarat på dhe tillbudne brädhen Dat:t d. 11 Februarij innewarande Åhr, dher uthj han nekar willia gifwa så mycket som han begiärer, uthan j post scripto, sägier heller willia föhra dhem för fracht, hwar af synes intet kiöp wara slutet. Capiteinen berättade sigh intet täncht någon handell drijfwä medh ber:de Brädher, efter han allenast 30 á 40 Tolfter om Åhret kunnat Såga, som legadt dher wedh paß 7 á 8 Åhr, och han åhrnat till sin Huusbyggning j **Stockholm**, dher han kunnat fådt sine Förmäns tillstånd så länge j Stockholm blifwa; Men såsom dhet honom felt slaget och Feigdetijden här Norr warit något äfwentyrlig, särdeles förledne åhr, så blef han resolverat att sällia bräderne, på dhet dhe ej af Fijenden måtte blifwa medh annat mehre han ägde, förderfwade; Och emedhan **Nils Ångermann** fördrögde medh Kiöpet, altijdh sökiandes att prutha af, och Capitein fick ordres

att reesa till Hellsingeland, kom han medh samma tillfälle ihop medh Hußwaldsboerne och slutade medh dhem;

Frågades Capiteinen, Om honom något förbudh wore kommet tillhanda, att icke få Såga Brädher dher Norr? Swarade sigh dhett ej afwettadt, trodde ej heller någon wara befogadt, att förbiudha honom såga på sin egen Såg, dhen han ihoop medh **Anders Larßonn Guldsmedh** upsatt, hwilken och sedhan sin dehl honom öfwerlåtett, efter han ringa profijtt sågh sig medh Sågen hafwa;

Dher efter jnlefwererade **Nils Ångermann** sin Duplica emot **Fullmechtigen Backman**, hwilken uplästes, och dher ibland inföhrer Ångerman Hans Excell:tz Gouverneuren uthj sin relaxation, undt honom beholla Bräderne för så mycket som Hußwaldsboerne; dhett annorlunda befandtz af sielfwa brefwet; Sedhan berättade Fullmechtigen, att när Ångerman sigh beklagade ej få Last åth sin Skutha för dhen handelen skull, hafwer Capitein tilbuditt honom 80 Tollfter af samma brädher som qwart lågo och Hußwaldzboerne ej intaget, om ändå något fattades, skulle han få taga af Hußwaldsboernas Skutha så mycket till, att hans Fahrkost skulle blifwa fullast, Och förmente Capitein ej bundet sigh widh Ångermann, när han ej wille medh handelen skynda, uthan sin Wällfångne Egendomb kunna föryttra åth dhen som mäst derföre gifwa wille; Nils Ångerman tillstodh bräderne blifwet honom tilbudne när han för Rättenom kom, män ej förr.

Medhan dhetta Ährendet Afdömbdes, opsteg **Joen Anderß i Bängling** som sutitt j Häradtzdoomen, och **Nils Erichßon j Bärge och Niurunda Sochn** kom i hans ställe.

Sententia.

Emillan Fiscalen **Erich Isachßonn Backman**, på **Rådmännernes j Hudwichzwalld, Wäl: Johan Erichßonns och Johan Johanßonn** wägnar Kiärande, och **Nills Erichßonn Ångerman Rådman j SundzWalldh** på Stadzsens wägnar swarande, Angående een appellerat Sak ifrån Extraordinarie Häradtztinget j **Fiähl och Häßiöö Sochn** d. 13 sidstledne Julij, om 400 Tollfter Enkla brädher, bem:te Hußwaldz Rådhmänn medh **Capitein Manhaftig Johan Carlß Dahlbom** accorderat hafwa d. 16 Februarij nästförwekne j HudwichzWalldh, och på Häradtztinget äre förlustigade dömbdhe, sampt medh bötter två gånger _ 40 m:r och _ 50 P SilfMyndtz Expenser, ähr Lagmans Rättens Doom.

Eftersom **Rådhmännerne j HudwichzWalld**, 1) icke hafwa reest gårdh från gårdh, kiöpt och såldt idkeliga, som Sweriges lagh talar, uthan accorderat j HudwichzWalld, så finner Rätten intet medh fogh kunna fälla them till Landskiöp, 2) Ähre dhe ej sådanna främmande som uthj Handels Ordinantieerne förstås, uthan Sortera under een Konung och Croono, medh SundzWalldz Borgerskap, 3) Hafwer och **Capitein Dahlbom**, enär arrest kom på bräderne och Hußwaldz boerne woro dher dhett att afhämpta, efter ingångne Contract, skrefwet d. 7 Julij till **Wälb: Häradzhöfdingen Teet**, att han lastar nu bräderne in, och swarer sielf **Nils Erichßonn** enär han dher på fordrar, medhan han och förmeenar icke warit såsom een annan Landtman, bunden till SundzWalld, uthan haft fridt dhett antingen föhra till sitt Huusetz reparation j **Stockholm**, eller elliest efter behag föryttra, derföre och när Nils Erichßon längie tingadt på dhett och ej till Sluut komma wille, reste han till Hudwichzwalld och föryttrade them, mehre af fruchtan, att om dhe länger skulle liggia, tordhe af dhe Norriske blifwa upbrände, än elliest, att tillfoga någrom dher medh præcuditz. 4) Hafwer Niels Erichßonn ej wellat efter Häradz Rättens tillåtelse sig till enigheet beqwämma, när honom last af samma brädher offerertes uthan insisiterat och påstådt, att dom måtte gå j Saaken, 5:o) Kongl:

Maj:tz Tullrättigheet är icke heller försnillat, 6) mycket mindre Saken så viktig, att för hennes skull något Extraordinarie Tingh war af nödhen att hollas. Dy kan Rätten medh Samwett och skiääl ej dömma bräderne förlustige, uthan att dhe blifwa widh dhet slutna Kiöpet, wällförståendes till dhet quantum af bräderne som affördt är, derföre Hudwichzwalldsboerne gifwa skole genantwijs till Sundzwalldz Stadh medh jnrächnande Expenser, Alz Kopparmyndt 100 P. Dhe 40 m:r bötter, för förbudsbrättdt, swarer Capitein Dahlbom till, efter sin Skrifwelse, och blifwer der medh HäradzRättens dom Suspenderat.

Denne doom afhörde **Befallningzman Strööm**, på **H:r Capitein Dahlboms** wägnar, efter hans begiäran.

Nils Erichßonn Ångermann appellerade j Rättan tijdh medh 6 m:r Silfm:t emot doomen och stälte Caution efter Ordinantien; **Rådhmännerne j Hudwichzwalldh** appellerade och så medh förbehollen protest på Expenser, hinder och skadha, ställte och Caution efter Ordinantien.

Erich Erichßon j Nedanßiöö och Stödhe Sochn, præsenterade een Häradzrättens dher afsagde doom d. 13 Xbris 1676 uthj hwilken hans **Broders Tohl Erichßonns dotter** är dömbder hans Sahl: Faders hemman beholla för dhe andra Bördesmännerne, och såsom hon är itt ungt och Omyndigdt barn, och hennes Modher för annat gifte skull boofördt till **Jemptelandh**, befructar han hemmanet blifwa ödhe och förderfwadt, så frampt han icke dhet widh sitt rätta bruk och Skiöttzell beholler, är och een Leedh närmare, än hans broders dotter, Ty hafwer han emot domen appellerat och nu söker blifwa frällst och fredadt dher uppå.

Thore Oluffßonn j Böhle och **Erich Erichßon j Wijfstadh** /: **Syskonebarn medh Sahl: Thore Erichßonn** och bem:te Erich Erichßonn :/ som blefwet förordnade till Förmyndare för Thores dotter, tillfrågades hwadh dhe dher på swara wille? R:o dhe wetta intet hwadh dhe derpå skola swara: Frågades om the willia hafwa bekymner om hemmanet, att dhet rätteligen blifwer brukadt, och hollet Sahl: Thores dotter till handa. R:o dhet faller dhem omöijeligidt, Män uthseendet, när Häradsdomen fälltes war dhet, att Sahl: Thores Änkia skulle ber:de hemman bruka till deß dottren komme till sin Mogenheet, hwilket nu heelt förandrat är, emedhan hon förmedellst annat giftermähl, är afrest och bohr j **Jempteland**; Emot frågan huru Förmynderne willia sigh åthbära, om icke dhe wille förinna Erich Erichßonn hemmanet, Swarades, om han will låta Sahl: Thores dotter niutha samma wilkor, som han sielf hafwa skulle af sin Brodher, då dhe slötho om afträdedt, Nembl: 3 RP:r j Afgångzpenningar, föruthan betallning för hennes andeel j Huus och Jordh; Dher till jakade Erich Erichßonn, säijandes för Afgången willia gifwa henne 3 RP:r handsträchtet så Erich Erßonn och mehrbe:te Förmyndare in för sittande Rätten, att Erich Erichßonn skulle hemmanet för sigh och sine Arfwingar beholla, Ewärdeligen, alt till den ända att hemmanet icke måtte antingen blifwa ödhe, heller råka uthj Oskylle Mans händer; Hwar uppå Erich Erichßonn begiärade Rättens doom och Stadfästelse; Så alldenstundh denne afhandling medh sämia och handsträchning Lageligen inför sittande Rätten giord ähr, Ty bewilliades Erich Erichßonn niutha dom och Stadfästelse på Hemmanet, medh sådant beskiedh att han sin Broders Sahlig Thores dotters **Ingredz** Arfzpartt dher uthj betahler till Förmynderna, Huusen medh 50 P Koppermyndt och Jordan efter Stödhe Sochns gång, medh 10 Dahl:r Koppermyndt Mählet, hwilka Penningar bem:te Förmyndare skola till barnsens nytto, efter 669 Åhrs Förmyndare ordning förestå.

Denn 3 Septembris.

Oluf Steenßonn på Allnöön framwijste **Skiöns** HäradzRättens doom, Afsagd d. 23 Januarij 1677, emillan honom och **Isach Jacobßonn j Ußland** om ett hemman j **Wij på Allnöön**, der till Isach är dömbder bördeman, och skulle innan Medfaston lösa Oluf Steenßon uth @ 16 Dal: Km:t Måhlet, för Huus och Jordh, afrächnandes 30 P för Båtzman som förnödt är, emot hwilken han appellerat, efter han förmehnar sigh så närh bördig på ber:de hemman som Isach Jacobßonn, särdeles till $8\frac{5}{8}$ Måhl, som hans Swerfadher hafwer inlagdt Penningar före till **Jacob j Wij** och fådt Jordh igen j **Kiählstadh**, men dhet kunde eij approberas, att han derföre skulle wara bördig till Jordan j Wij uthan till Kiählstadh, dher hans Swerfadher Jordan inlöste, dher efter inladhe han **Hust: Sigredz j Wij** Testamentz skrift, honom gifwen d. 3 Decembris 1674, och medh Godhe Wittnen underskrifwen A:o 1676 d. 28 Maij, då hon medh Herrans Högw: Nattward på hennes yttersta besöctes, dher uthj hon förmähler Oluf Steenßonn närmare wara henne skyll än Isach Jacobß:n och som han henne efter Rättens tillåtelse till Sytningz tagit, samt behagel:n och wäll skiödt och förestådt, jämbwäll hans hustru och barn henne medh ordh och åthäfwor wäll gådt tilhanda, Så Testamenterer hon honom all sin Egendomb j Löst och fast, så att ingen af hennes Slächtingar, hwarken af Fäderne eller Möderne, skola någon sin hafwa dher efter att tahla, hwar annorlunda skieer, då må dhen dher till Wollande wore, swara henne inför Gudh; Förmehnte altså hafwa börden, närh han henne närmare ähn Isach skyll är; Isach beropade sigh på, att Jordan war kommen från Fädernet, på hwilken sijdha han fallen är, och wille derföre lösa dhen j börden efter Häradz Rättens dom; Då kom **Pehr Anderßonn j Bodha och Torp Sochn** för Rättenom, säijandes sigh wara närmast att Ärfwa alltsammans efter Hust: Segredh, Män will sin Rätt updraga ber:de Oluf Steenßonn, som henne förestådt och sydt hafwer j dödzdagar, efter han och henne närhskyller är.

Sententia.

Emillan **Oluf Steenßonn j Wij och Allnöön** Kierande, och **Isach Jacobß:n j Ußland**, Swarande, Angående en från **Skiööns** Häradzting d. 24 Januarij 1677 appellerat saak, om BördzRätten till Jordan dher j Wij, hwilken är Oluf Steenßonn Testamenterat, af **Sahl: Sigred Jacobzdot:r**, Men ifrån dömbd och oplåten Isach lösa j börden igen, Ähr Laghmans Rättens doom.

Emedhan Rätten finner att Jordan är kommen ifrån Fädernet på hwilken sijdha **Isach** född är, Och **Oluf Steenßonn** född på Möderne sijda, altså approberas HäradzRättens doom, så att Isach skall betahla Oluf, 16 P Måhlet Huus och Jord, Afrächnandes 30 P för Båtzman som förnödt är. Dher jempte betaler och Isach dhet Oluf på Båtzmannen kåstadt, samt Hemmanet förbättradt, Altsammans innan nästkommande Nyåhr på dhet Oluf må kunna hafwa Rådhrum sig att annat boställe j tijdh förskaffa, j wijdrigidt fall, beholle Oluf hemmanet.

Dito. Denn Strijdige Saak emillan **Kyrkioherden, Ehrewyrdig M:r Ifwar Teet** och **Befallningzman Wäl:t Oluf Pedherßonn Ströhm** warit hafwer, om **Tiärnhollman**, och icke kunde på förre Lagmanstinget för wiße orsaker skull, som Protocollet uthwijser, Afhielpas, blef nu företagen efter som HöghWälborne H:r Gouverneurer hadhe Substituerat **Befallningzmann Wälb:de Jöran Bertellßonn** och Venerandum Consistorium Fullmechtigadt **Rectorem Scholæ H:r Andrean Sundium**, att taga Prästebordetz Ägor i förswar, Och j begynnelsen inkom en skrift medh Ährew: Kyrkioherden Teeten sänd af Wälbe:te H:r Rectorie Sundio, dher uthj han begierer att Tiärnhollmen, om hwilken twistas, måste först besichtigas, på dhet att beskaffenheeten dher om så mycket bättre inhämtas kunde, dhet och

Befallningzman Wälbetrodde Oluf Perß Ströhm så wäll som Befallningzman Wälb:de Jöran Bertellßonn samtychte. Dherføre och Rättens Medell förfogade sigh dhijt medh några af Sochnen som om samma Ortt någon kundslap och Parterne å beggie sijdhor till wittnes, hadhe, och befunno berörde Tiernhollm som omtwistades, liggia Nordan om Allmenne Wägen /: en äga ligger Sunnan om Wägen, den **Nils Anderßonn j Huhlij** sadhe kallas **Prästhollmen**, /: Een Swedh Nordast j ber:de Hollm, war huggen, bränd, Sådd och skurin, hwilken Befallningzman Strööm sadhe sig Fyra Åhr sedhan hugga och 2 Åhr sedhan skiära låtitt; Een Swedh lågh närmare in ått Allmennewägen, som Pastor M:r Ifwar Teet, sadhe sin Antecessorem **Sahl: H:r Torsten** j sin tijdh hugga låtet, dhet och Befallningzman Strööm samtychte skiedt wara, medhan Sahl: H:r Torsten hadhe **Kongzgården** under sin disposition och satte Landbönder dher uppå.

Uhrwäders Sweden sadhe och **M:r Ifwar Teet** wara till een godh deel, intagen dher Norrest uppå; Befallningzmann mehnte sigh dher till fog hafwa, efter dhet är hans Egendomb, Män af sielfwa tiärnen, berättade **Nilß Anderßonn j Huhlij** den Ortten kallader blefwet **Tiernhollman** allt medan han mins.

Under warande Synegång Omtalades dhe Personer, som satte äre till Laghmans Nämnd, och frågades Parterne om dhe medh dhem ähro tillfredz, eller om något Laga jäf emot någondere kan inkastas, **Befallningzman Ströhm** swarade **Nils Anderßonn j Huhlij** tillförende wittnat j Saken, och kunne dherføre nu ej sittia domare. När då Rätten hadhe kommit tillbaka j Sochnestufwun, blefwo alle Parterne Ense derom, att Nils Anderßonn j Huhlij skulle upstijga, och **Nils Erichßon j Bärgie och Niuranda Sochn** sittia j dhetta ährendet uthj hans ställe, hwilken på Parternas begiäran afladhe sin Edh efter Processen.

Nähr så beställt war, frågades hwem som är Actor j Saaken, **Befallningzman Ströhm** agnoscerade **Befallningzman Wälbetrodde Jöran Bertelßon** och **H:r Sundium**, att Sustinera partes actoris, emedhan å Consistorij wägnar först är appellerat.

Sedhan upwijste Befallningzmann **Wälb:de Jöran Bertellßonn Secreterarens P. Salins** bref j HöghWälborne H:r Gouverneurens Nampn och frånwaru skrifwet, d. 29 Augusti, och **Rector Scholæ Herrn:s Rev: & Clariss. Dng. Andreas Sundius**, Venerandi Consistorij Fullmacht, under Höghährewyrdige H:r Superintendentens Nampn och Consistorij Sigill skrefwen d. 31 Augusti, Allt dher på uthgående, att dhe skole antaga sig **Prästegårdens** Ägors laglige förswar, hwilka uplästes.

Rector Sundius begiärte dhet, att Actionens uthförande måtte deriveveras in uppå **Hans Ährewyrd:t M:r Ifwar Theet**, efter som saaken är honom bäst kunnig, och han skählen dher till Colligerat. Pastor Teet wille sig gierna undandraga, intet heller seendes, än att dhe godhe Herrar Fullmechtige sielfwa uthföhra Saaken, såsom och att hans Excell:z Högwälborne H:r Gouverneuren, Obehindrat af andre beställningar hadhe j egen Person kunnat warit här tillstädes, Män sadhe Pastor, Om mig pålägges saken uthföhra, så will jagh fuller dhet beswäret antaga.

Befallningzmann Ströhm begiärte då, att medhan Venerandum Consistorium hafwer låtitt appellera, emot honom, och han protesterat på Expenser, hinder och skadha, Pastor som antager partes Actoris, blifwer hans Swareman till samma præntion, dhet exciperade Pastor, så och Consistorij Fullmechtige, beropandes sigh uppå dhen 5 puncten uthj Privilegierna hwilken uplästes.

Befallningzman Bertellßonn swarade /: enär **H:r Pastor Teet** önskade H:r Gouverneuren wara tillstädes /: att Hans Excell:tz intet lärde ändå stå och Agera saaken, derföre han för sin persohn begiärte, att Hans Ährewyrd:t Kyrkioherden dhet samma gör.

Doch först och till begynnelse föreslogz Parterne en wänelig Composition och Förlijkning, Medh widhäng påminnelse, hwadh förtreet och Owäsende som Rättegång medh sigh hafwer, födher af sigh haat, afwund, jllwillia och Siälewådha, Fördenskull Rätten gierna skulle see, att dhe sig beqwämmade, **Pastor M:r Ifwar Theet** fan sigh ther till benägen, äfwen så Befallningzmannen, allenast Conditionerne blijfwa lijdelige, hwar om Pastor medh dhe Herrar Fullmechtige låfwade Conferera, och sedhan Befallningzmannen förstå låtha. I medler tijdh tychte Rätten rådsampt, på dhet icke tijdhen fåfängdt aflöpa måtte, på fall förlijchningen stutzade, att Parterne insinuera sine Documenter, och hwar annan Communicera till Morgons, der på sigh att förklara; Dhet dhe strax efterkommo, öfwergifwandes sine jnlagor medh alle allegatis, som dhe på beggie sijdhor hadhe, bestående af een Stoor myckenheet; dher efter inskickadhe Pastor sin Sohn, medh begiäran att alla så wäll hans som **Befallningzmanns Ströhms** Wittnen måge till Morgons, förmedellst Länßmannens tilsäjelse, kallas här tilhopa j dhet som skähligt befandz, dherföre och Rätten strax gaf Länßmannen j Högom dher om befallning.

D. 4 Dito.

Förekommo förber:de Partter, då dhem tillspordes, om dhe kunnat sigh till enighet beqwämma? Swarade **Befallningzmann Wälb:de Jöran Bertellßon**, efter gifwen Instruction, tillijka medh dhe andre godhe Herrar taget dhet j betänkiande, hälst önskaendes, att ährendet måtte blifwa Componerat, på dhet sätt att Befallningzman Ströhm, uthladhe till eller under Fääfot, allt thet som af **Tiärnhollmen** instängdt woro, Pastore efter gammall häfd, till höf och klöf, att bruka, jempte honom, dhet samma will han intet samtyckia, uthan lempnar sigh under Rättens disposition och Sluuth; **Befallningzmann Ströhm**, sadhe Conditionerne wara honom så swåra, att han ej kan dhem samtyckia, Ty Pastor will hafwa först dhet han instängdt af Prästholmen, och sedhan gå i dhet öfrige lijka medh honom, dhet han ej tåhla kan, emedhan sådant är emot Lagh och Kongl: Ordningar, kan ej heller förswara, om han så skulle låtha handtera och medfahra Kongl: Majj:tz Ägor; Begiärte alltså att dhen Södre Hollman måtte lijka så besichtigas, efter som Kongzgården och Prästegården intet äre till uthmarken och Skoug medh Råå och Röör åthskilde, förmenandes när andre skähl trytha, att sådanne Ägor efter öre och Orttug dhem emillan fördeelas måtte; Pastor sadhe dhet ej Consentera kunna, efter som ingen disput dherom warit; Befallningzman Bertillßonn lijka så sadhe, emedhan han hafwer allenast en Tiernhollm Nämberd uthj sin Fullmacht och icke två, så kan han ingen Syhn Consentera, medh mindre dher till kommer öfwerheetenes ordres.

Inladhe så Pastor sin replicam medh 4 allegatis emot Befallningzmanns Exception, samma replicam antog Befallningzman att duplicera uppå till Morgons bijtida, dher medh Parterne afträdde.

d. 5 Dito

Inkom **Befallningzman Ströhm** medh sin Duplica emot **H:r Mag:r Teet**, då företog Rätten att lösa Libellum Exceptionem, Replicam & Duplicam uthj Parternes närwaru, dher efter tänchte Rätten examinera wittnen, då begiärte Befallningzman, att emedhan han in prima instantia, aflagdt Juramentum Calumniæ, Hans Wyrd:t Pastor, efter sitt lyfte och gör dhet

samma; Pastor Consenterade och medh hand å book straxt juramentum Judiciale præsterade, efter som Processen j Bookstafwen jneholler.

Sedhan inkallades Wittnen j Ordning efter Libellen och uthgifne Attester, förstændes så många som tillstädes woro, några woro och dödhe, hwilkes attester doch uplästes, Neml.; **Mårthen Anderßonns j Högom** Lit: A och N:o 1, **Lars Pedherßonns j Åckerswijk**, N:o 1 & 9, **Måns Pehrßonns j Påhling** N:o 1, **Joen Anderßonns j Hällom** N:o 2, **Sahra Pedhersdotters j Skiöön** N: 3, **Jacob Hindrichßonns** N:o 5, och **Pedher Joenßonns j Bergzåcker** N:o 12 dhe andre Nembl: **David Nillßonn j Roo** Lit: B och N 4, **Oluf Pehrßonn j Huhlij** Lit: C. och **Joen Anderßonn j Bergzåcker** Lit: D. **Joen Isachßonn j Huhlij** Lit: E, Länß- och Tolfmäns Attest d. 11 Octob: 674 N: 6, afirmerade **Befallningzmann Ströhm** wara sanfärdig, och dy lempnade han dhen uthan Edhgång :/ **Nills Anderßonn j Huhlij** N: 2 och 10, och **Oluf Hindrichßon j Åsen** N:o 2, Sedhan dhe blefwo förmante betänkia sigh wäll, komma ihåg sin Sahligheetz förlorande, samt dhen Werdzlige Smälele dhe skulle lefwa uthj, om dhe een falskan Edh afladhe; bekräftade sine Wittnesskrifter till Pastorem, gifne medh hand å book, widh sådant sätt Neml: Jagh N. N. bedher mig så Gudh hielpa och Hans H: Evangelium, att dhen Wittneskrift /: dhe Wittneskrift:r :/ som jagh min Ährew: Kyrkioherde gifwet hafwer om **Tiernhollmens** nyttjande af Kyrkioherderne och **Kongzgårdzmannen**, är rätt /: äre rätte :/ och sanfärdig /: och sanfärdige :/ uthan påfund och Arga list, så ware migh Gudh hålld till Lijf of Siääl, Allenast exciperade Nils Anderßonn j Huhlij och Oluf Hindrichßonn j Åsen, sigh om Skougzrödiandet icke hafwa någon kundskap.

Pedher Oluffonn j Åhsen N: 2 Afladhe äfwen sådan Edh, som the förbe:te och thet uthan Exception, emedhan han är 78 Åhr gammal, och **Sal: H:r Peder Pastor j Selånger** warit hans **Faderfader**.

Joen Peerßonn j Bergzåcker och **Lars Nillßonn j Kohlsth** N:o 2 præsterade samma Jurament medh hand å book, Exciperades allenast ej minnas **Sahl: H:r Pedher**, och huru **tiernhollman** j hans tijdh brukadt blef, Och gingo alle dheres Wittnesskrifter der på uth, att Tiernhollmen warit brukader af **Koningsgårdzmannen** och Pastore tillijka, bådhe medh Muulbeet, rödiande och annan nytta, Allenast Södher om tiernen hafwer Kongzgårdzmannen haft ett styckie instängdt af Långlige tijdher, Item att dhe ej wettat eller hördt Allmennewägen warit någon skilldnadt Parternes ägor emillan.

Dhe andre som icke så till Ålders kompne woro och dhen Wittnesskriften af N:o 2 underskrefwet, Nembl: **Lars Joenßonn j Kohlsth**, **Erich Mårttenß i Högom**, **Mattz Oluffonn ibm** och **Pehr Nillßon j Sillie**, sadhe **Befallningzman Ströhm** ej nödigt wara till Eden admittera, efter som dhe ej långt tilbaka minnas kunna; **Jöns Håckenßonn j Åsen** af lijka ålder kom ej tillstädes, efter han war j Skiutzfärdh, **Nils Joenß j Bergzåcker** kom ej heller, uthan förmentes wara j **Sättna**.

Enoch Hinderßonn som war 54 Åhr gammal, hwars Fadher warit Pastor j Sillånger, verificerade och sitt Wittnesbördh N:o 5, medh hand å Book.

Erich Erichßonn j Håf 55 Åhr besannade och sitt Wittnesmåhl N:o 11 Edel:n, Män ladhe till att Kongzgårdzmannen haft dhet lilla stycket södher om Tiernan, Allt medhan han mins tilbaka.

Johan Erichßonn j Näfstadh, hwars Namn stodh under een Attest N:o 12 gifwen d. 28 Majj 1676 nekade sigh dher om blefwet ombedin, doch berättade han att **Tiärnhollmen**, är

blefwen nyttiader af **Prästegårdz**, och **Kongzgårdz**mannen tillijka, allt till deß **Sahl: H:r Torsten** instängde dhen medh Kongzgårdzmannens Låf, der medh han och intog een deel dheres Ägor, som grändtza ihoop medh Tiärnhollmen, Sedhan talte han medh dem j **Näfstadh** att dhe dheröfwer ej skulle förargas, efter som han ej längre wille sig af dhen ägan betiena, än den Gierdzlegården stå kunde, sedhan skulle jorden läggias j sitt förra wilkor igen, dher medh dhe och lätto sig nöija.

Den andre Hollmen **Prästhollmen** ben:d wet han ej annat, än dhen legadt alltijdh under **Prästabordet**, doch intet så mycket instängder som nu.

Hanns Erichßons j Qwarsätt Attest N:o 14 war föga af wärde, han sades och wara een Lagbunden Tiuf, dherföre och dhen så mycket mindre kom j Consideration.

Swen Oluffßonn och **Mårthen Larßonn borgare j Sundswalld**, kommo ej tillstädes, uthan sades wara farne j Skiären, dherföre och dheres attest lempnades j sitt wärde.

Ett Synebref af **Erich Olßonn j Rödhe**, **Joen Larßonn j Wäfland** och **Elias Larßonn j Sundh** gifwet på Pastoris j Selångers begiäran 1651 d. 27 Majj N:o 13 upwijstes, som allegerat war, dher uthj Nämptnas dhem skiftadt Skougen emillan **Näfsta** byen, om 1 Mantl: 10 Måhl på den ena sijdhan och **Kongz-** samt **Prästegården** på dhen andre sijdhan om 1½ Mantal, Nämptnas och hwar dhe Skildnaden giordt hafwa, hwar af slutas kunde dheres uthmarker liggia tilhopa.

Till Sluut jnkom och Ransachningen som efter Ven: Consistorij förordnande **Præpositij M:r Olaus Lidman j Thuna** har öfwer attesterne hållet A:o 1675 d. 14 Majj och några andre Documenter, såsom HögWälborne H:r Gouverneurens Mandatorial N:o 15 och Befallningzmans attest N:o 16 Item bewijs till appellationen j Saken. Lit: F. **Konung Gustavi primi** resolution Lit: G. Dhen Högl: Kongl: Håfrättens twenne gifne resolutioner Lit:s H. J. dher ibland om ägans bringande j sitt förre stånd, Pendente lite, jembwäll HögWälborne Gouverneurens befallningh, om Execution, samt Befallningzmans dherpå föllgde skrifwelser Lit: K. M. lijka så **Cammererarens Blankens** ordre, uthj nu warande Gouverneurens frånwaru, och dher på **Befallningzmans Bertelßonns** skrifwelse Lit: L. Deß föruthan inkommo medh replica, N:o 17, 19, 20, hwilken N:o 20 består af ett gammalt Charteque om Prästabordens här j landet ägor, dher iblandh Sellånger ej finnes.

Där efter företogz **Befallningzmans Ströms** Wittnesmänn att Examineras.

Först uplästes **Befallningzmannens Wälb:de Jöran Bertelßons** attest om dhet Förbudh som giordes på Instängningen uthj **Sahl: H:r Torstens** tijdh; N:o 26, dhernäst **Sahl: Befallningzmans Daniel Bertelßonns** attest N. 6, dher uthj Omständeligen berättas Saakens beskaffenheet, och att **Tiernhollman** pertinerar till **Kongzgården**. **Underlagmannens Lars Pederßonns** attest N:o 7 dhen han som 81 Åhr gammal gifwet d. 12 Junij 1674 jneholler Tiernhollmen legadt till Kongzgården, för än hans Fadher dhijtkom och warit jnstängder wedh Åhr 1597 då han födder blef, som han deß uthan bekiände, och enär qvæstionerades medh Laghmannen Lars Pehrßonn, om han säkerligen kan verificera sin attest Edeligen, sedhan han för honom upläster war; Swarade han heela Tiernhollmen ej warit instängder, uthan allenast straxt nedan om Tiernen, war öfwerfållt medh een Rijshaga.; Sedhan frågades om han mindes Stodgången der j Tiernhollmen gick? Swarade ja, och att han war tämmelig stoor när dhen fördes här ifrån, **Jöns Ingemarß:n** födder 1601 d. 18 Novemb: Contesterade Stodgång blefwet hollen den tijden här j Landet, men afskaffat _ 1609 el:r 1610, ehuru ingen annan

mindes något dher om att Hästerne och Stoen hölles här, Men ett stort Stall sadhe dhe stådt här på **Kongzgårdzbacken**, en långan tijdh; När då Lars Pehrßonn skulle afläggia sin Edh oppå ber:de Explication Sadhe dhe Godhe Herrar Fullmechtige Befallningzman Bertelßon och **Rector Sundius**, att som han är een gammall Man och trowerdigh, så kiände dhe godt dhet han attesterat och förklarar; Män som **Mag: Ivarus Teet** förmärktes willia, att han skulle afläggia Edhen så wäll som dhe flere, Alltså tillspordes dhe dher om? Hwar på efter betänkiande swarat blef, att han måtte samma attestatum besanna Edel:n, till så mycket mehra säkerheet, dhet giordhe Lars Peerßonn medh hand å book, bediandes sigh så Gudh hielpa och Hans H. Evangelium, att dhen Wittnesskrift som han **Befal:n Ströhm** gifwet hafwer om Tiernhollmens nyttiande af Kyrkioherderne och Kongzgårdzmannen är Rätt och sanfärdig uthan påfund och Arga list, doch medh dhen förklarning, som nu för Rättenom giordt och här ofwanföre fattadt är.

Wellam Jacobßonns Attest. N:o 8. sänd ifrån Stockholm uplästes, **Hans Nilßonns j Näfwestad** gifwen d. 10 Aug: 1674 och 675 d. 24 9bris, Då han medh Herrans Högwärdige Nattwardh på hans yttersta besöctes, Confirmerat medh **H:r Lars Wallandri** underskrift, dher uthj betygas, **Tiernhollmen** lydt till **Konungzgården**, och skilldnaden emillan hans och Prästegårds ägorne, warit Allmennewägen Omständelig berättar han huru tillgådt hafwer där medh.

Länßmannens j Unnersåker Lars Olufßonns attest, N:o 15 om bemelte Ägor, samt **Sahl: Majjorens Wellam Jacobßonns Änkias**. N:o 16, företogz, af hwilka dhen senare uplästes.

Johan Anderßonn j Hellgum och Niuranda S:n som hadhe tient ett åhr på **Kongzgården** och 4 Åhr j **Prästegården**, hade gifwet en attest till **Befallningzman Ströhm**, N:o 17. Om beskaffenheeten medh Tiernhollmen och skilldnaden på Ägorne emillan Kongzgården och Prästegården, hwilken sadhe honom som attesten skrifwet, warit runner j pennan, och derföre wille han referera mundtelig, hwadh han hadhe att wittna, lades alltså berörde attest bordt, och han efter aflagdan Wittnes Edh medh hand å book, bekiände, efter tillfrågan, som föllier.

- 1) Om han wet någon skildnadt warit emillan Kongz- och Prästegårdz ägorne, dhet sadhe han sig ej wist wetta.
- 2) Om dheres Booskap gådt Klöf om Klöf j **Tiernhollmen**; Swarade, emillan Broon på Allmänne Wägen och till Åbroen, efter dher ej war stängdt, Men ifrån Jordebron på Wägen, allt op till **Näfstä Swediorna**, war stängdt, doch war intet sielfwa Tiernen intängd dhen tijdhen, uthan Majjoren fiskiade dher uthj, och Kyrkioherden bödh alldrig till at fiskia dhär.
- 3) Frågades om **Prästhollmen** war då instängh? Swarades een stoor dehl warit instängd, och **H:r Torsten** lätt stängia dhen Giärdzlegården som är näst innan för dhen Nyia nu af Pastore upsatter, dher han doch stodh förre, ett godt styckie bättre öster, som hagestoden uthwijser.
- 4) Om **Sahl: H:r Torsten** instängde Tiernhollmen som för Fääfoot lågh medh Majjorens låf sedhan hennes hennes Man dödde? Swarade ja. Och att han lätt henne få någon Spannemåhl dherföre, och nyttiade så heela Tiernhollmen, då han och dher lätt hugga Swedieland, brände och sådde, samt lätt slå dher.
- 5) Om han hafwer hördt något säijas att Allmennewägen skall wara skilldnadt emillan Kongz- och Prästegårdzägorne, Swarade dhet war een härmellse, som han ej will blanda uthj sin Edh.

Erich Anderßons j Norre Roo gifne attestatum d. 11 Aug: 1674 tillstodh han icke, sadhe sigh intet afwetta någon skilldnadt eller något annat wäsende **Kongz- och Prästegården** emillan, uthan bahra dhet, att han hafwer slagit der j Tiernhollmens öfre deel, Oansedt att Cappellanen j Sundagz attesten för honom upläsitt, dhen han då tillstådt, som **H:r Lars** uthan

på ber:de attest verificerat, Män på dhet Rätten deste Säkrare skulle wara om hans Wittnesmåhl, lätt han honom aflägga Wittnes Edhen, och hadhe doch intet annat sedan att säija än förbemält är.

D. 6 Dito.

Nilß Larßonn j Qwarsätter, hwars attest N:o 10, Item **Joen Oluffßons Kuuses j Indahl** N:o 11, hwilka beggie äre dödhe, blefwo upläsne, af jnneholld, att **Tiernhollmen** hörer under **Kongzgården**, och skildnaden wara Allmännewägen; **Hans Erichßonn j Qwarsätter** hadhe och attesterat N:o 12, Men blef af **Pastore M:r Ifwar Teet** jäfwat för någon begången tiufnadt, j ty han förhollet Tijonden af N:o 19 uthj Pastoris allegatis tillseendes.

Erich Ifwarßonn j Kåfla attest N:o 14 uplästes dher uthj han betygar för _ 34 Åhr sedhan tient Ett Åhr j **Prästegården**, och då hadhe **Kongzgårdzmannen** heela **Tiernhollman**.

Itt gammalt Syynebreef, N:o 18, wijste skildnaden på **Kongårdz, Hoofz** och **Näfwestad** ägor, dher uthj **Prästebordet** intet nämnnas.

N:o 19, Itt Extract af Jorderefningzbocken 1607, dher uthj förmähles Pastorem loci j Sillånger bruka ytterhülle 30 Måhl, mehre mensioneras intet.

N:o 20 Ähr ett Extract af LandztingzProtocollet 1647 d. 26 Maij verificerar **Prästebordet j Sillånger** intet äga Muulbeet och Fäbodställe j Sochnen ej heller j **Sättne** och ingen Skoug, argumenterade så **Befallningzmann Ströhm**, att Prästebordet ej haft någon dehl i **Tiernhollman**, dher som war bådhe Muhlbeet och Skoug, j dhet öfrige Underlagmans declaration N:o 22, N:o 21 är en afrijtning på Ägorne, 23 HögWälborne H:r Gouverneurens permission, att Tiernhollmen brukas under **Kongzgården** till deß han medh Lagom derifrån winnes. 24, Confermerar dhet samma, 25, är **Befallningzmann Bertelßonn**s admonition att Pastor rättar sikh j Sakene och intet gör Befallningzman Ströhm på Kongzgårdz ägorne förnähr. N:o 26, att emot **Sahl: H:r Torstens** jnstängiande, är af Befallningzmann Bertelßonn protesterat. N:o 27, ett Kiöpebreef på Kongzgården af HögWälborne H:r Generalen, till dygdesamma **Hustro Chierstin Danielsdotter**, dher under och begriipas alla deß tillagor. 28, HögWälborne H:r Gouverneurens förbudh på Tiernhollman, efter Consistorij begiäran d. 20 Octobris 1674. 29, HäradzRättens resolution, hwar emot beggie appellerat. 30 Extract af Häradzrättens protocoll 1675 d. 3 Novemb: om bemelte ährende.

- 1) Citation på Steuchium till Lagmans Tinget, A:o 1676.
- 2) Verandi Consistorij Herrnosandensis swar på Befallningzmanns puncter.
- 3) Extract af Lagmans Tingz protocollet A:o 1676 d. 31 Maij.
- 4) Executorial på **Tiernholman** bådhe af H:r Gouvern: och Befal:n 1677.
- 5 & 6) äre Swar af H:r Gouverneuren till **Befallningzman Ströhm**, och befallning till **Jöran Bertelßon**, huru medh Executionen skulle förhollas.
- 7) Copia af **HöghWälborne H:r Gouverneurens Sparrens** bref till Kongl: Håfrätten om dhetta twistige ährende.
- 8) Eeen Attest på någre Tolfmäns tahl om **Tiernhollman**, och dhen attest dhe Pastori gifwit.
- 9) Expense Rächning, hwar uthj Befallningzman söker refusion för påkostnadt och skadestånd allt till dhenne Rätten sattes 725 P 16 öre Km:t.

Beklagar sikh till Sluut öfwer tillfogadt Nidingzwärk, hwarpå Käranden sikh förklaradt jempte mehra j sin replica.

När som Rätten skulle taga Saaken j Consideration, huruledes på bäggie sijdor wittnadt är, efter aflagdan Edh, så refererade **Nils Anderßon j Huhlij** een Edsworen **Tolfmann j Selånger**, Kyrkioherderne icke hafwa **Prästhollman** haft innestängder af ålder och uhrminnes, uthan allenast itt stycke af Udden hwar efter annan jnkrächtadt, in till des nuwarande **M:r Ifwar Teet**, stängdt intill Allmännewägen, och uthan twifwell måtte dhen alldraförst begyndt instängias uthj **Sahl: H:r Pedhers** tijdh, eller då **Uhrwäders Sweden** af **Kongsgårdzmannen** är intagen, då och begges Ägare eller besittiare haft sin Booskap Klöf om Klöf och nyttiat uthj andre lägenheeter hwar om annan till Weedebrand, Giärdzell och Stöörs huggande bådhe **Tiernhollmen** och Prästhollmen; Fördenskull och Rätten till Sanningenes uthleetande fan rådsampt jembwäll dhen ortten besee, hwilket Pastor **M:r Ifwar Teet** högeligen och medh hootande in för Maiesteten sigh ther öfwer att beklaga, förnekade, låfwandes jnkomma skrifteligen medh sine Skääl dher emot, som efter Meddagen skiedde, hwar widh Rätten ändteligen lätt beroo, eftersom deßuthan skääl nogh funnes.

Sententia.

Denn appellerade Saak ifrån **Sillångers** Häradzting d. 26 Novemb: 1674, på **Prästebordetz** sijdha dersammastädes, hwilketz Ägor at taga j Lageligit förswar nu woro, Fullmechtige Af **Högwälborne H:r Gouverneuren Jacob Flemming, Befallningzmann Wälbetrodde Jöran Bertellßonn** och af Venerando Consistorio Hernosandense **Rector Scholæ Dng Andreas Sundius**, hwilka Substituerat **Hans Ährewyrdigheet Kyrkioherden Mag: Ifwar Teet**, Kiärande, Och på **Kongsgårdens** sijdha **Befallningzman Wälb:de Oluf Pehrßonn Ströhm** Swarande, Om **Tiärnhollman**, som bäggie wille sigh tillägna och medh mehra omtwistades, hafwer Lagmansrätten således slutet.

Rätten hafwer haft dhetta ährendet uthj noga Consideration, sedhan beggie Partters Anfördhe skähl och Wittnen lageligen äre blefne afhördhe, Och Alldenstund. 1) uthaf dhem alla, ingen annan eller wißare kundskap kunnat ehrhållas, än att störste deelen af **Tiernhollman** legat Oinstängd eller för Fääfoot, allt in till **Sahl: H:r Torstens** tijdh /: som widh paß 30 Åhr sedhan till Pastoratet kom :/ och blefwen till Muulbeete och annan nytta af **Kongsgårdz**männen och **Prästegårdens** åboende brukader, undantagandes itt Swedieland Söder om Tiernan, som **Lars Uhrwäder** skall jnkrächtat, hwilken therföre är kalladt **Uhrwärs Swedenhen**. 2) Att Allmänne wägen icke warit skilldnaden emillan **Kongz-** och **Prästegårdens** Ägorne, uthan dheres boskap gådt Klöf medh Klöf, jämbwäll på dhen deelen som nu kallas **Prästhollman** och då till störste deelen legat för fääfoot, undantagandes ett godt stycke uth på Udden som j **Sahl: H:r Torstens** tijdh är intagit. 3:o) Sedhan **Sahl: H:r Torsten** som war een fljrtig och drijfwande Mann, kom till Pastoratet, lät han icke allenast instängia een stoor deel till af Prästhollmen, uthan och sedhan **Sahl: Majjoren Jacob Wellamßonn** war död, erhöilt låf af hans fattige Efterlefwerska, emot någon Spannemåhlz afgift, att instängia Tiernhollman, då och han låtet slå Giärdzlegård allt neder till Åbroon, där på sedhan bärgadt Höö och hugget Swediefall; Uthaf hwilket allt, Rätten det Oryggelige slut fattadt, att ingendere parten haft på någonthera sijdan om Wägen någon uhrminnes häfd, på dhe Ägorne som till Jordwall efter dhet _ 26 Cap: bygg: B: LL. § 7 warit brukade, att præterdera, Fördenskul dömmades här medh, att såsom ingen af them kan bewijsa laga Skipt wara dhem emillan hollen, och dhe doch på bäggie sijdhor Nyia jntagor giordt, dhe fördenskull skola efter dhet _ 32 Cap: Bygg: B: LL: bötha hwar sine 3 m:r Silfm:t, Och låtha dhet som till Jordewall warit brukadt, efter dhet 28 Cap: samma B. komma efter Skatten till Laga skifte sin emillan, emedhan dhe ej kunna på bättre sätt förlijkas; Men dhe gamble jntagor för **Sahl: H:r Torstens** tijdh, beholle hwar som j handom hafwer.

Expenserne som Befallningzmannen prætenderar sampt Iniurierne, dher öfwer bäggie Partter sigh beklaga, Män Befallningzman nu eij welat, medhan han eij Laga Citation dher om bekommet, Sistera och swara till, remitteras till wederböhrlige Rum att afhielpas, hwilket Partterne är till rättellse.

Befallningzmann Ströhm jnladhe j rätten tijdh appellations penningar under dhen Kongl: Håfrätten, såsom och stälte Caution efter Ordinantien, medh dhen Condition, att Om **Pastor Mest: Ifwar Teet** eller någon å dhen sijdhan, emot domen wädiade, honom prætentionen på Expenser hinder och Skadestånd skulle wara reserverad.

Wadhpenningar äro och j Rätten tijdh på Kiärandes sijdha jnsatte hos **Befallningzmann Wäl:t Jöran Bertellßonn**, dhe som och sedermera lefwererade äre, uthan Cautions ställande.

Hustro Gierterudh Olufzdotter j Walla, upwijste **Sillångers** Häradstingzdom emillan henne och **Erich Erichßonn j Hååf**, d. 9 Junij 1677 afsagder, att hon skulle betahla till Erich j Hååf 12 P KoppM:t, att leija sigh dräng medh, efter hon hans dräng legdt till Båtzman, och han måst leija sigh en annan j stället, ifrån 8 dagar för Påsk till Michaelistijdh samma Åhr. Dher emot hon appellerat; Inkom och medh Suppliçz, att Rätten wille befrija henne för samma penningers ehrläggande, efter som **Befallningzman Jöran Bertellßonn** hafwer skrefwet Länß- och Tolfmän till, att dhe henne rätträdeligen dher uthinnan handtera skulle, Sägiere och Skåttet intet stådt på henne, när dhe hennes Sohn till Båtzman taga wille, för hwilken ordsach hon ber:de Dräng leija måste; Tolfmännen någre stycken inkallades, efter dhe woro tillstädes, och frågades om theres Disposition war rättmätig? Swarade the ingen närmare dher till den gången funnit till Skåttet än Änkian; Erich Erßonn swarade, att emedan hon legde hans Dräng bårtt, söker han sin skadha hos henne igen, såsom sin rätta Mann. **Tolfmännen Matz Olßonn j Högom, Lars Joenßon j Kohlstaad, Oluf Olßonn j Bårgzåcker** och **Erich Erichßon j Hååf** och någre flere kommo d. 4 huius tillstädes, Och sadhe Änkian Hust: Gierterudh ingen orätt wara wederfahren ehuru hon och **Enoch Anderß:** som hemmanet sig emillan deelt hafwa, der öfwer sigh beklaga, och kunna så intet wedergiälla Änkian dhe 12 Dal:r, uthan hon som Drängen niutet, måste och them till Erich Erichßonn betahla.

Sententia.

Öfwer dhet appellerade Ährende ifrån **Sillångers** Häradzting d. 9 Junij 1677, af **Hust: Giertrudh Olufzdotter**, emot **Erich Erich:n j Hååf**, Om _ 12 P Km:t j Wedergiällning, för dhet hon hans Dräng legdt till Båtzmann, Åhr Lagmans Rättens Sluut.

Häradtz Rättens doom, approberas godh och gill, att **Erich Erßonn j Hååf** skall niutha dhe tillärkiände _ 12 P Km:t, doch afrächnandes 4 P, för Slettklädher som Erich Erichßonn eij hafwer gifwet Drängen, dhen tijdh han honom tiente.

Länßman Erich Märthenßonn j Högom, afhörde domen på **Erich Erichßonns j Hååf** wägnar.

d. 4 Septemb:

Häradz Notarien Förståndig Matthæus Agerman, jnkom medh en Fullmacht gifwen honom d. 20 Aug: sidstledne af **Nils Isachson j Stångrij**, Länßmannens för dhetta frijheetz bonde, dher uthj han fullmechtigas uthföhra emot **Borgmestaren Wäl:de Oluf Abrahamson**, denn från **Häbiöö** Häradsting Appellerade Saaken d. 11 Decembris A:o 1677 Om uthlagorne för sitt hemman Stångrij, dhem han är dömbder andre gången till Wäl:t Oluf Abrahamson betahla, efter **Befallningzmannens Wäl:t Jöran Bertellsonns** förbodh d. 9 Aug: 1673, hwilket begriper allenast fölliande Åhren 673, 74, och 675, som bijfogade domen, Inlagan och Documenter allegerade, uthwijsa, bestående föruthan domen af B, C & D.

Stadz Notarius j Herrnösand Mons:r Samuel Teet, jnladhe en **Borgmästarens Oluf Abrahamsons** gifne Fullmacht d. 22 Aug: sidstledne, dher uthj honom Committeras på hans wägnar uthföhra Saaken och **Nils Isachson j Stångrij** Swara, begiärte Altså Teet att få Libellen händer emillan, att skrifwa emot till Morgons, dhet som Concederades.

d. 6 Dito.

Inkom Notarien Teet medh sin Excepcion på **Borgmestarens Oluf Abrahamsonns** wägnar emot **Nils Isachsonns j Stångrij** Ombudsmans præntion hwilken uplästes, hwar hos woro fogade någre allegata, af N:o 1, 2, 3 4, 5, 6, 7, 8, 9 & 10 dhem **Ombudsmannen Matthæus Agerman** antog att öfwersee och strax swara uppå.

Dher efter inkom **Nils Isachsonns j Stångrij** Ombudsman medh sin replic emot **Notarien Teet**, disputerandes alle documenterne, och särdeles tagandes skähl, af N:o 3, att befallningzman skall samtycht medh **Joen Zachrieß**, honom böhra sielf Rânttan till **Borgmestaren Oluf Abrahamson** betahla, hwilket Befallningzman skall wetta wedh sin ankompst att förklara.

Sententia.

Emillan **Nils Isachsonns j Stångrij** Fullmechtige **Matthæum Agerman** Kiärande, och **Borgmestarens Wäl:t Oluf Abrahamsonns** Ombudsmann **Mons:r Samuel Teet** Swarande, angående een ifrån **Häbiöö** Häradzting appellerat Saak om någre Åhrs uthlagor af 24½ Måhl Jordh, som Borgmestaren tillslagne woro, och Nils emot förbudh till då warande **Länßman Joen Zachrißon j Holme** lefwererat, ähr dhetta Lagmans Rättens doom.

HäradzRättens dom, att **Nils Isachsonn** som emot förbudh, hafwer dhe **Borgmestaren Oluf Abrahamson** tillslagne uthlagor, till Länßmannen lefwererat, och therfore dömbder them å nyio betahla, sampt sökia **Jon Zachrißon** igen, dhet bästa han kan och gitter, holler Lagmans Rätten för Godh och gill.

Jöns Ingemarson j Kiärfstadh, Länßmann j Stödhe Sochn, förekom anhollandes om uthslag uthi den twistige Saaken emot **Ußlands** boerne, om Ängiet **Alldermoran**, dher om dhe på förre Lagmans tinget A:o 1676 d. 1 Junij Disputerat j **Sundswald**, förmodandes att dhe gamble hans bref eij warda Ogillade, uthan att Ägan blifwer honom Confirmerat.

Nils Carlson j Ußland, som tillstädes kom, frågades om hans grannar är tillstädes, eller bedet honom swara jämbwäll på theres wägnar? R:o jamän hafwa dhe så giordt, säijandes hwadh den ena öfwegår, så öfwegår dhen andre; Frågades om han någre skähl hafwer, till att beropa sigh på mehra än förr? Swarade, efter Kongl: Maj:tz gifwet hwariom och enom tillständh, att fråga efter sine gamble ägor, så hafwa dhe och giordt, äre och tillfredz medh

dhet som Rätten sluther dem emillan, allenast nämpde att **Jöns Ingemarsson** hafwer itt styckie dher j **Aldermoran**, som ej ähr gifwit fasta uppå, uthan allenast blodt Kiöpebref, dhet han förmente kunna åtherfå, Om Jöns dhe gamble Dombrefwen sine får åthniutha, Jöns förmente ej nödigt wara taga dombref på tree böhlor Höölandh, eller fyra, som attesten af Åhr 1612 d. 26 Augustj uthwijser; Frågades om **Nills Påfwellsson j Öfwergården** bodde j Ußlandh? Swarades honom haft Jordh uthj **Oluf Påhlssonns** hemman j **Ußland**, och derföre will där nu dhär boende **Swen Påfwelson** samma Ängiesland, een Bäckedahl, som ligger östan för Aldermors Ängiet inlösa, mehra hadhe han ej att säija.

Sententia.

Öfwer dhen af **Jönns Ingemarsson j Kiärfwestadh Länßman j Stödhe Sochn**, från **Thuna** Häradtzting A:o 1674 in Maijo emot **Ußlands** boerne appellerade Saken, Om ett Ängie **Aldermoran** be:d som Ußlandz boernes Förfäder till Jöns Ingemarssonns Fadher för långan tijdh tillbaka sålt hafwa, och dhe nu igenlösa wille, ähr dhetta Lagmans rättens dom.

Emedhan **Ußlandsboerne Nills Carlsson, Swen Påfwelsson** och **Mårten Jönß:n** sielfwe bekiendt sigh wara 3:ie och 4:de Männen, som sine Föräldrar der Succederat, hafwa, Och så mycket mindre kunnat minnas, huru längie sedhan bem:te **Aldermora** är af them bårtsålldt, om icke Länßman sielf bekiänt, dhen från dheres by wara kommen, som 1676 Åhrs Protocoll, af d. 1 Junij uthwijser. Fördenskull såsom wår Allernådigste Konungz Placat, emot Skattehemmanens deelning och förminskande af Åhr 672 d. 2 Maij, synes begripa uhrminnes häfden under wißa Åhr, som icke exprimerade äre, kan Rätten intet finna sigh till att förändra, hwadh som för så långlig tijdh tillbaka, är laga faste och äganderätt uppå kommet, uthan dömer **Jöns Ingemarsson** dhe två deelerne uthi Aldermoran, efter dhe gamble Dombrefwen, af Åhr 1596 och 1602 beholla, särdeles och, medhan samma Aldermora, är som Nämnden berättadt een uthjord ifrån Ußland, dhen dhe wäll kunna mista och ändå wara beholldne, män han deß uthan ej Subsistera; Män denn lille bäckiedahlen som ligger östan för Aldermors Ängiet, och icke är Lagfahrit medh, ährkennes Swen Påfwellsson, från hwilkens Hemman den är kommen, få emot skählig wedergiällning, efter Mätesmanna ordom åtherlösa, dhet Parterne är till rättellse.

Nills Nilsson i Edstadh, afhörde domen på **Ußlands** boernas wägnar d. 7 Septemb:.

Lars Joenßon j Frändstadh, Länßman j Torp S:n upwijste en Härads Rättens der sammastädes fällte dom d. 22 9bris 1673 om 6 Måhl Jordh som äre **Hust: Giölug j Kommestad Per Olufssonns på Tuhns Swärmoder** tilldömbde, efter dhe skulle warit kompne i från Komstadh, dher emot han appellerat, wjlsandes nu jempte sin Libell ett Dombref, gifwet af **Underlagmannen Pedher Anderßon** A:o 1603 d. 24 Novemb:, hwars Copia **Häradshöfdingen Teet** vidimerat, dher uthi förmähles Jordan dhe 6 Måhl wara kommen ifrån **Roostad**, och att **Hust: Ingegäl j Rostadh** hadhe medh sine barns samtyckio dhem tillsagdt Hederlig Mann **H:r Mårthen** j Wedergiäldningh att niutha och beholla j **Norre Nordanedh** emot dhet hennes **Mågh Jöns Nilsson** och Dottren hadhe honom afhändt, som allom witterligedt war; Derföre förmehte han Pehr Olufsson på Thun ej wara berättigadt dhen Jordan inbördä, som intet från Komstadh uthan från Roostadh kommen war; Pehr Olufsson beklagade att dhet skählet ej förr är honom förständigadt, Ty han hafwer warit på åthskillige Häradtzting, och ingen welat honom sådant swara eller uptäckia, dheß uthan hadhe han och Extract af förre Lagmansting A:o 1676 d. 1 Junij, att Ährendet är remitterat till Execution, doch Conditionaliter, om icke något sedermehe, Neml: sedhan Häradsdommen fallen war kunde wara passerat, som Execution skäligen kunde hindra; Jempte dhet wijste han

sin Moders jnlaga till Häradshöfdingen Teet, der uthj förmähles Tiufwens Hustros Jordh wara gifwen till Pastorem, dhet som strijder emot Dombrefwet, såsom och ladhe han fram ett Dombref, gifwet af **Underlagmannen Pehr Månßonn j Ordsill** A:o 1624 d. 16 Februarij, Om itt Jordebythe som **Pastor j Niuranda Wällärde H:r Peder Johannis** medh **Pehr Perßonn j Hellgum** giordt hafwer, j ty, att Pehr Pehrßonn fådt Pastoris Hustros jordh j **Frändstadh och Torp Sochn** 20¼ Måhl medh Nordanedh, emot sin arfwe Jordh j Helgum, hwilket icke heller kommer bem:te Jordh widh, som nu omtwistas; Sidst inladhe Pehr Olufßonn een skrift, dher uthj han beklagar sigh intet fådt niutha HäradRättens Domb och Lagmans Rättens Executorial till godo; **Wyrd: H:r Oluf Huss** inkom d. 6 Dito och betygade att Pehr Olufßonn j Kommestad intet är befogadt, till dhen præntionen på förber:de 6 Måhl Jord, efter den alldrigh har legadt under Kommestad, uthan kommen ifrån **Bodha**, som bewijsas medh itt gammalt Dombref af **Sahl: H:r Thure Bielke till Sahlestadh** gifwet A:o 1576 d. 15 Februarij. Hwilketz Copia Länßmannen Lars Pehrßonn framwijste, vidimerat af **Hans Ährew:t Præposito och Pastore j Tuhna Mag: Olao Lidman**, hwar uthj berättas dhen wara bydt till **Tordh Rollfßonn j Bodha och Torp Sohn**, ifrån **H:r Carl KyrkioPräst j Thuna**, emot 6 Måhl Jord j **Runßwijk och Thuna S:n**.

Sententia.

Emillan **Larß Joenßonn j Frändstad Länßman j Torp S:n** Kiärande, Och **Pehr Olufßonn på Thun j Kommestad**, Swarande, angående en appellerad Saak ifrån **Torpz** Häradsting d. 22 Novemb: 1673 Om 6 Måhl Jordh j **Nordanedh**, som efter någras j Torp berättelse skall hafwa legadt under Kommestad, och förmedelst een Tiufz, **Jöns Nillßonns** förwällande kompne der ifrån, dhem Per Olufßon inlösa will, är dhetta Lagmans Rättens domb.

Emedhan som dombrefwet af Åhr 1603 d. 24 Novembris, dhet uthtryckligen medgifwer, att dhe 6 Måhl Jordh j **Norre Nordanedh**, som Omtwistas, äre kompne ifrån **Hust: Ingegähl j Rostadh**, dhem hon Hederlig Man **H:r Mårthen** medh sine barns samtyckio, tillsagdt hafwer at niutha j wedergjällning, emot dhet hennes **Måg Jöns Nillßonn** och Dottren hadhe honom afhändt som allom witterligit war, dher jempte och nu därwarande **Pastor Wyrd: H:r Oluf Huss** betygadt hafwer att **Pehr Olßonn j Kommestadh** intet är befogadt till pretentionen på bem:te 6 Måhl Jordh, efter dhe ej legadt under Kommestadh, uthan under Rostadh, och kommet ifrån **Bodha** dhijt dhe emot 6 Måhl Jordh j **Rundzwijk och Thuna S:** af **H:r Carl Kyrkiopräst**, dersammastädes bytte äre, som Dombrefwet af Åhr 1576 d. 15 Febru: uthwijsar; Fördenskull ährkiennes **Länßmannen Lars Joenßon** frij för Pehr Olufßonns på Thun tilltahl i dhet Måhlet, dher medh och Häradsdomen ophäfwes, dhet Partterne är till rättelse.

Tillfrågade **Hans Ährewyrdigheet Pastor Mest: Iwar Teet, Befallningzmannen Wäl:t Oluf Pederßonn Ströhm**, om han bekommet Citation at swara honom till dhe Obefogade Inurier? Han swarade Neij; Emot frågan om han lijkwäl will Sistera och Contestera litem? Swarade dhet få de uthaf Libello, om han kan swara eller excipera; Förmeenar och sielfwa Hufwud action böhra först afgjöras, Citationens Copia uplästes, Befallningzman sadhe, om han hadhe fådt dhen j Rättan tijdh, och haft råderum att sökia Stempning på Kyrkioherden igen, så skulle han gierna Sistera; Pastor wijste up ett attestatum af **Peder Matzonn j Kohlstad och Lars Joenßonn ibm**, gifwen d. 2 huius, dher uthj dhe betyga dhen 15 Augusti, wijst Befallningzmannens Hustro Citationen, dhen hon läste och tillbaka sände, såsom och itt attestatum af **Molins Hustro på Påsthuuset**, att Citation är lefwererat samma dag in Augusto, att gå Befallningzmannen tilhanda, dhijt han stadder war; Befallningzmannen yrkiade att han j rättan tijdh måtte blefwet Citerader, så att han kunde söcht Citation på Kyrkioherden igen,

efter som han flere Iniurier hafwer att prætendera uppå. Pastor sadhe honom dhet böhra sökia in foro Competenti; Competentiam Fori sadhe Befallningzmannen wara dher Pastor är Kärande.

R:o. Ähr remitterat till HäradzTinget uthj domen om Hufwudsaken och dher af tillseendes.